

s	ft:	Inspeksjonsrapport
----------	------------	---------------------------

Rapport nr.:	2007.157. I. SFT		
Virksomhet:	Oslo Lufthavn AS	Organisasjonsnummer:	965368248
Virksomhetens adresse:	Postboks 100, 2061 Gardemoen	SFTs saksnr.:	2002/755 flyplass 2003/619 brannøving
EMAS-registrert:	Nei	Anleggsnummer:	0238.001.01 flyplass 0238.002.01 brannøving
ISO-14001-sertifisert:	Nei	Antall sider i rapporten:	5
Utslippstillatelse av:	15.10.2001(flyplass) 10.08.1998(brannøvingsfelt)	Forrige kontroll:	10.08.99 brannøvingsfelt 19.05.03 flyplass
Bransjenr. (NACE-koder):	63.230	Tidsrom for kontrollen:	20.11.2007
Risikoklasse:	1 for flyplass 3 for brannøvingsfelt	Inspektør:	Marie Nordby
Kontaktperson fra virksomheten under kontrollen:	Jarl Øvstedal	Andre tilstede:	Randi Warland og Angelika Brendgen, SFT

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Brannøvingsfeltet - bruk av brennstoff (fuel) og brannslukningsmidler, substitusjon av miljøfarlige kjemikalier og utslipp til vann/kommunalt avløp
- Beredskapsøvelse mht ytre miljø - varsling og aksjonering ved "hendelse" (drivstofflekkasje som følge av kollisjon) ved terminalen på hovedflyplassen

Hovedkonklusjon

Under inspeksjonen ble det konstatert følgende avvik:

- Grenseverdien for olje i avløpsvann fra brannøvingsfeltet overskrides

SFT har forøvrig følgende anmerkninger i forbindelse med inspeksjonen:

- Rutiner for oppdatering av risikoanalyse mht ytre miljø kan forbedres
- Produkt- og miljødokumentasjonen for brannskum er ikke tilfredsstillende

SFT ser det som positivt at virksomheten har tatt initiativ til å etterprøve leverandørens opplysninger mht PFOS-innhold i brannskum, samt vurderer egne kilder til PFOS-innhold i slam ved Gardemoen renseanlegg.

Utarbeidet dato: 05.12.2007

Godkjent dato: 05.12.2007

Sign.:

Sign.:

Inspektør: Marie Nordby

Overordnet: Bjørn Bjørnstad

1. Innledning

Denne rapporten er skrevet etter en rutineinspeksjon for brannøvingsfeltet og deltakelse ved planlagt beredskapsøvelse ved hovedflyplassen mht ytre miljø. I tillatelsene fra SFT er det stilt krav mht tilrettelegging av beredskap, gjennomføring av øvelser og begrensning av utslipp for både brannøvingsfeltet og hovedflyplassen.

Inspeksjoner gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø overholdes. Inspeksjonen fokuserer på overholdelse av krav. Rapporten omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er konstatert under kontrollen og som ligger innenfor SFTs forvaltningsområde. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

- AVVIK defineres som: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.
(*F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.*)
- ANMERKNING defineres som: et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for inspeksjonen var:

Aktuelle lover og forskrifter

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensninger i bruk m.m. av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (Produktforskriften)
- Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier (HMS-databladforskriften)

SFT vedtak

- Tillatelse datert 15.10.2001 fra SFT for Oslo Lufthavn AS (håndtering av overvann, spillvann og grunnvann ved hovedflyplassen på Gardemoen)
- Beredskapskrav av 15.10.2001, pkt. 7 i ovennevnte tillatelse og krav om årlig øvelse
- Tillatelse datert 10.08.1998 fra SFT for brannøvingsfeltet for Oslo Lufthavn
- Andre enkeltvedtak, som tillatelse datert 26.10.2006 for flyoppstillingsplasser

Miljørapport

- NORVAR-rapport (157 -2007) 17.08.2007, Organiske miljøgifter i norsk avløpsvann

Aktuell korrespondanse

- Rapporter fra beredskapsøvelser

- Egenkontrollrapporter om årlige utslipp
- Kartlegging av PFOS-holdig brannskum, svar fra OSL datert 13.09.2005

Dokumentasjon, tilsendt og/eller utdelt ved inspeksjonen:

- Risikoanalyse ytre miljø – hendelser på fellesarealer, revidert pr. 29.09.2006
- Beredskapsplan ytre miljø – Administrativ og Operativ del, revidert henholdsvis 21.09. og 22.08.2007
- Logg Driftssentral, Brann/Redning (ID 18968), øvelse 20.11.2007
- Oversiktsfotografi brannøvingsfelt
- Logg brannøvingsfeltet, forbruk vann, fuel, gass, pulver og AFFF i 2006 - 2007
- Prøveprogram brannøvingsfeltet – analyser av månedlige vannprøver 2002 - 2007
- Analyserapport for brannskum datert 20.11., prøver av tatt av OSL den 02.11.2007
- Bekreftelse, datert 26.10.07, fra leverandøren av brannskum, Egenes brannteknikk
- Datablad brannskum, STHAMEX-AFFF 4%-479, datert 28.10.2004 og STHAMEX – SVM –P, datert 11.05.2004

3. Omfang

Hovedtema for inspeksjonen var:

Beredskapsøvelse mht ytre miljø, tillatelsens datert 15.10.2001, pkt 7 om beredskap. Øvelsestema var varsling og aksjonering ved drivstofflekkasje som følge av kollisjon ved terminalen, gate 23. "Hendelsen" var ikke gjort kjent for øvelsesteamet på forhånd. SFT var observatør ved OSL's gjennomføring av øvelsen.

Brannøvingsfeltet

- Omfang av bruk av brennstoff (fuel)
- Type og mengde bruk av brannslukningsmidler
- Substitusjon av kjemikalier, utfasing av PFOS holdig brannskum
- Utslipp til vann/kommunalt avløp

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under inspeksjonen:

Avvik 1

Grenseverdien for olje i avløpsvann fra brannøvingsfeltet overskrides.

Avvik fra:

Utslippstillatelse, datert 10.08.1998, for brannøvingsfeltet, pkt 2.2. og 2.3.

Kommentarer:

Det tas månedlige stikkprøver og blandprøver (kontinuerlig prøvetaker fra 2005) for analyse av oljeinnhold (total HC) ved innløpsrør i pumpestasjon (SP21). Dvs. etter de to oljeavskillerene og før påslipp til hovedkloakken fra Nannestad kommune til kommunalt renseanlegg.

Analyseresultater viser betydelige variasjoner og overskridelser av grenseverdien, som er 20 mg/liter, ved flere av stikkprøvene, mens gjennomsnittsverdien av månδεςblandprøvene ligger vesenlig lavere i følge oversikten av analyseresultatene pr.01.11.07.

Vi fikk opplyst at:

- stikkprøver og blandprøver tas på samme sted, men at stikkprøvene ofte tas på dagtid i tilknytning til brannøvingsaktiviteter
- analyseresultatene sendes månedlig til renseanlegget og til Nannestad kommune
- OSL har ikke påslippsavtale fra brannøvingsfeltet med Nannestad kommune (bare med Ullensaker kommune for avløp fra hovedflyplassen), men OSL ønsker en slik avtale også for avløp fra brannøvingsfeltet.
- oljeavskiller, kummer og ledningsnett ved brannøvingsfeltet tømmes og rengjøres 2 – 3 ganger pr. år iht avtale med Septiktank AS.

5. Anmerkninger

SFT har følgende anmerkninger i forbindelse med inspeksjonen:

Anmerkning 1

Rutiner for oppdatering av risikoanalyse mht ytre miljø kan forbedres

Kommentar:

OSL har gjennomført risikoanalyse for ytre miljø – hendelser på fellesarealer, dokument sist oppdatert 29.09.2006. Oversikt over aktiviteter som kan medføre akutt forurensning og risiko ligger til grunn for bl.a. utarbeidelse av beredskapsplaner og prioritering av type øvelser. Det utarbeides årlige beredskapsplaner og gjennomføres årlige beredskapsøvelser.

Utslippstillatelsen fra SFT, datert 15.10.2001 pkt 7.1., stiller krav om ”mest mulig oppdatert risikovurdering”.

Virksomheten har ikke klare kriterier for hva som skal medføre en oppdatering av risikoanalysen eller prosedyre for når en slik systematisk vurdering skal gjøres.

Anmerkning 2

Produkt- og miljødokumentasjonen for brannskum er ikke tilfredsstillende

Kommentarer:

HMS-datablad for brannskummet STHAMEX-AFFF 3 %-479 fra Egenes Brannteknikk AS, (sist endret 28.10.2004 og vurdert 28.09.2006), er ikke tilstrekkelig informativt mht kjemisk sammensetning (pkt.3) eller miljøopplysninger (pkt.12).

OSL har i brev til SFT datert 13.09.2005, om kartlegging av PFOS-holdig brannskum, svart at de har vurdert og fått bekreftelse fra produsenten av skummet at det ikke

inneholder PFOS-relaterte forbindelser. Ved forespørsel fra OSL er dette også bekreftet ved E-post den 26.10.2007 fra leverandøren Egenes Brannteknikk AS, men dette er ikke tilstrekkelig dokumentert.

Produktet er klassifisert og merket irriterende, men er ikke deklarerert i Produktregisteret. Importøren av produkter plikter å utarbeide datablad iht HMS-databladforskriften, jfr. § 6.

SFT vil følge opp disse manglene direkte overfor importøren.

6. Andre forhold

En samlet tillatelse fra SFT for OSL`s virksomhet etter forurensningsloven, som også inkluderer bl.a. brannøvingsfeltet, er under utarbeidelse.

PFOS

OSL har på bakgrunn av resultatene av PFOS innhold i slam fra Gardemoen renseanlegg (NORVAR-rapport (157 -2007) 17.08.2007, Organiske miljøgifter i norsk avløpsvann) foretatt ny forespørsel til leverandøren av brannskum, samt den 02.11.2007 tatt prøver av og fått analysert brannskumprodukter de har fått levert og bruker (STHAMEX-AFFF 3 %-479 og STHAMEX – SVM – P). Analyseresultatene (rapport datert 20.11.07) viser bl.a. innhold av PFOS, men i konsentrasjoner under grenseverdien (0,005 %) for forbud mot bruk, jfr. produktforskriften § 2-23. OSL har foretatt en masseballanse analyse av sine PFOS utslipp som tyder på at PFOS-innholdet i slam ved Gardemoen renseanlegg ikke utelukkende kan skyldes utslipp fra OSL.

Beredskapsøvelser

OSL gjennomfører årlige beredskapsøvelser mht ytre miljø for alle vaktlag. SFT deltok som observatør ved øvelsen den 20.11.2007 og på erfaringsutvekslingen ("debriefingen") med deltakerne umiddelbart etterpå. OSL utarbeider rapport om på bakgrunn av årets øvelser om tema, mål, gjennomføring, erfaring og forbedringspunkter.

Vedlegg 1:

Følgende områder ble dekket under inspeksjonen:

Hovedtema		Sjekk
A. Internkontroll		
	1. § 4 Plikt til internkontroll	
	2. § 5.1 Ha tilgjengelig/ha oversikt over lovverk og krav	
	3. § 5.2 Opplæring av og informasjon til arbeidstakerne	X
	4. § 5.3 Medvirkning fra arbeidstakerne	
	5. § 5.4 Implementerte og dokumenterte mål for miljøarbeid	
	6. § 5.5 Implementerte og dokumenterte ansvars-, myndighets- og organisasjonsforhold	X
	7. § 5.6 Dokumentert risikovurdering, planer og tiltak	X
	8. § 5.7 Implementerte og dokumenterte rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav	X
	9. § 5.8 Dokumentert tilsyn og vedlikehold av internkontrollen	
	10. § 6 Samordning	
B. Prosessanlegg	Karakterisering	
	1. Utslipp regulert i krav, luft	
	2. Utslipp regulert i krav, vann	X
	3. Utslipp ikke regulert i krav, luft og vann	
	4. Utslippskontroll luft	
	5. Utslippskontroll vann	X
	6. Drift av utslippsrelatert prosess og renseutstyr	
	7. Vedlikehold av utslippsrelatert prosess og renseutstyr	X
	8. Utslippsreducerende tiltak og installasjoner	X
	9. Støy	
	10. Diverse	
C. Produksjons-/forbruksavfall		
	1. Ulovlige utslipp til luft og vann fra deponi	
	2. Ulovlige avfallstyper som leveres til behandling/deponi	
	3. Utslipps- og avfallskontroll ved deponi	
	4. Drift og vedlikehold av deponi	
	5. Utslippsreducerende tiltak og installasjoner ved deponi	
	6. Kildesortering	
	7. Forskrift om registrering av avfallshåndtering	
	8. Forskrift om brunt papir	
	9. Forskrift/avtale om kasserte dekk	
	10. Forskrifter/avtaler om emballasje	
	11. Annet regelverk som regulerer produksjons-/forbruksavfall	
	12. Diverse	

Hovedtema		Sjekket
D. Farlig avfall		
	1. Forsvarlig oppbevaring av farlig avfall (forskriftens § 5)	
	2. Levering og deklarerer av farlig avfall (forskriftens § 8 og § 11)	
	3. Forskrift om miljøskadelige batterier og akkumulatører	
	4. Spilloljerefusjonsordningen	
	5. Forskrift om grensekryssende transport av avfall	
	6. Forskrift om forbrenning av spillolje	
	7. Rammekrav (typer avfall, mengder, type prosess) for innsamlere/behandlingsanlegg for farlig avfall	
	8. Krav til innsamlere/behandlingsanlegg for farlig avfall om journalføring	
	9. Annet regelverk som regulerer farlig avfall og håndtering av farlig avfall	
	10. Diverse	
E. Kjemikalier		
	1. Lagring av kjemikalier (PK-loven § 3, F-loven § 7)	
	2. Kjemikalieinformasjon råvarer/ferdigvarer (PK-loven § 3)	
	3. Helse- og miljøfaremerking (forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier - merkeforskriften)	
	4. Forskrift om HMS-datablad	X
	5. Deklarering til Produktregisteret (§ 21 i merkeforskriften)	
	6. Regelverk for ozonreducerende stoffer	
	7. Forskrift om forhåndsmelding av nye stoffer	
	8. Forskrift om eksport/import av visse farlige kjemikalier	
	9. Forskrift om vurdering og kontroll av risikoer ved eksisterende stoffer	
	10. Begrensningsforskriften	X
	11. Substitusjon / utfasingskjemikalier	X
	12. Annet kjemikaliereregulering	
	13. Diverse	
F. Beredskap		
	1. Varslingsplikt	X
	2. Risikoanalyser	X
	3. Personellressurser	
	4. Materiellressurser	
	5. Opprydding/overvåking etter akutte utslipp	X
	6. Beredskapsplan	X
	7. Diverse.	X
G. Diverse		
	1. Endringsbehov i tillatelsen	X
	1. Egenrapportering	
	2. Uhellrapportering	